

Kotouttamisen osaamiskeskus

Hyvän käytännön teema (kesäkuu 2016): Kolmannen sektorin kehittämät kotoutumisen alkuvaihetta ja osallisuutta tukevat hyvät käytännöt

FIKA - kotoutumista tukeva mentorointi

Käyttötarkoitus:

Mentoroinnin tarkoitus on edesauttaa uusien sosiaalisten verkostojen muodostumista. Sosiaaliset verkostot ovat tärkeitä sekä kotoutumisen että hyvinvoinnin kannalta, mutta usein etenkin alkuvaiheen kotoutujilla sosiaalisia verkostoja on vähän.

Toimijat, joiden käytettäväksi toimintamalli soveltuu:

Erilaiset organisaatiot, jotka työskentelevät kotoutumiskysymysten parissa ja jotka uskovat henkilökohtaisten kontaktien kotoutumista edistävään vaikutukseen.

Kohderyhmät, jotka ovat hyödynsääjiä:

1. Maahanmuuttajat, jotka ovat saaneet oleskeluluvan ja jotka haluavat löytää oman paikkansa suomalaisessa yhteiskunnassa.
2. Vapaaehtoiset, jotka haluavat toimia mentoreina maahanmuuttajille ja samalla myös oppia heiltä uusia asioita ja näkökulmia.

Toimintamallin tai vastaavan keskeinen idea:

Mentoroinnin keskeinen ajatus on mahdollistaa kaksisuuntaista kotoutumista kantaväestön ja maahanmuuttaneiden kesken. Mentorointitoiminnassa tärkeässä asemassa on henkilökohtainen kontakti, joka perustuu sopivan mentori-aktori-parin muodostamiseen. Toiminta lisää sekä mentorin että aktoriin uusia verkostoja. Kotoutumisen edistyminen perustuu henkilökohtaiseen suhteeseen yhteiskuntaa hyvin tuntevan henkilön kanssa. Vapaaehtoisuuteen perustuva menetelmä on hyvin kustannustehokas. Toimintaa pitää kuitenkin koordinoita, eli tätä varten tarvitaan henkilöresursseja.

Toteuttamiseen tarvittavat keskeiset toimijat, näiden tehtävät sekä välttämättömät resurssit:

Toimintaa varten tarvitaan

- koordinaattori, joka "markkinoi" toimintaa kiinnostuneille, haastattelee mentori- ja aktoriehdokkaat, yhdistää parit keskenään, järjestää koulutuksen uusille mentoreille ja ensimmäisen tapaamisen pareille sekä antaa tarvittaessa työnohjausta. Riippuen mentorointitoiminnan laajuudesta, koordinaattori voi toimia osa-aikaisena tai kokopäiväisenä;
- riittävä määrä vapaaehtoisia, hyvin yhteiskunnan rakenteita tuntevia mentoreita, jotka edustavat erilaisia ammatillisia taustoja ja jotka voivat sitoutua noin kuuden (6) kuukauden vapaaehtoisuuteen;
- riittävä määrä aktoreita, jotka uskovat hyötyvänsä kotoutumista edistävästä mentoroinnista ja joiden suomen/ruotsin/englannin kielitaito on sellainen, että he voivat keskustella mentorinsa kanssa. Kielenkäyttö voi olla epävarmaa, sillä tarkoitus on, että se voi myös kehittyä mentorointikeskustelujen seurauksena.

Toimintamallin tai vastaavan kuvaus:

Toiminnasta tiedottaminen on tärkeää sen takia, että löydetään riittävä määrä mentoreita sekä aktoreita. Kiinnostuneille järjestetään aloituskoulutus, jossa kerrotaan mentorointitoiminnan tavoitteista ja säännöistä. Tämän jälkeen toiminnan koordinaattori haastattelee sekä mentori- että aktoriehdokkaat ja sovittaa heidät pareiksi mielellään niin, että samantyyppinen ammatillinen tausta, koulutus ja intressit yhdistyvät. Seuraavaksi parit tutustuvat suomalaisen yhteiskuntaan ja työelämään sen mukaan, mitä ovat aktoriin toiveet ja parin yhteiset tavoitteet. Parit tapaavat noin puolen vuoden ajan, 4-8 tuntia kuukaudessa. Jakson lopussa järjestetään yhteinen palautetilaisuus kaikille pareille.

Kotouttamisen osaamiskeskus

Arviointi:

Suuressa Luckanin tekemässä kyselytutkimuksessa 89 % aktoreista ilmoitti, että toiminta oli auttanut heitä integroitumaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Mentoreista 92 % kertoi, että he voisivat toimia mentoreina uudestaan.

Toimintamallin tai vastaavan tulokset ja vaikutukset:

Luckanin toiminnassa on ollut mukana yhteensä yli 250 paria. Palautteen mukaan kaksisuuntainen kotoutuminen on lisääntynyt. Aktorit ovat kokeneet, että he ovat saaneet tukea mentoreilta, mikä on lisännyt aktoreiden osallisuutta yhteiskunnassa. Monet parit ovat jatkaneet tapaamisia sovitun jakson jälkeenkin. Mentoroinnin seurauksena myös ystävyysuhteita on muodostunut, joitakin yrityksiä on perustettu, jotkut aktorit ovat löytäneet töitä ja monien kielitaito on parantunut. Jotkut aktorit ovat liittyneet toiminnan seurauksena johonkin suomalaiseen yhdistykseen ja jotkut ovat aloittaneet uuden harrastuksen.

Levittäminen ja juurruttaminen:

Mentorointitoiminnan organisoimista varten löytyy ruotsinkielinen käsikirja:

https://issuu.com/luckanintegration/docs/webb_luckan_mentorhandbok/0

Käsikirjaa voi myös saada Luckanin toimistosta osoitteessa Simonkatu 8, 00100 Helsinki.

Luckan antaa toiminnan aloittamiseen ja juurruttamiseen myös koulutusta.

Toteutuksen haasteet ja ongelmakohdat:

Haasteita voi aiheuttaa sopivan mentori- ja aktoriparin epäonnistunut yhdistäminen, jolloin parin tapaamiset eivät toteudu. Syynä epäonnistumiseen voi olla esimerkiksi toisistaan eroavat odotuksen tai persoonallisuuserot. Huolellinen haastattelu ennen parien muodostamista vähentää riskiä, että parit eivät sovi keskenään yhteen. Toinen haaste voi olla se, että aktoreilla on epärealistiset odotukset mentoritoimintaa kohtaan. Mentoritoiminnalla ei esimerkiksi voida taata kenellekkää työpaikkaa. Toiminnan alussa haastattelun yhteydessä onkin tärkeää, että kaikille osallisijille selkeästi kerrotaan toiminnan raamit, yhteiset pelisäännöt ja realistiset tavoitteet.

Lisätietoa:

Tina Rehnström

tina.rehnstrom(at)luckan.fi

puh. 040 165 9616

www.fika.luckan.fi

Kuvatun toimintamallin tai vastaavan kehittäjä(t):

Luckan Integration/Föreningen Luckan r.f.